

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 23Pc/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722063654
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6722063654.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Adrianou Mazúchovou, vo veci navrhovateľa, osoby povinnej platiť výživné L. X., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. B. XXX/XX, XXX XX Z. B., štátny občan SR, proti osobe oprávnenej na výživné X.E. X., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. Z. XXXX/XX, XXX XX K., štátny občan SR, o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zrušenie výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným dňa 31.08.2022 na Okresný súd Zvolen domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči osobe oprávnenej na výživné, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k.:16Pc/24/2018-68 zo dňa 15.11.2018, počnúc dňom 01.09.2018. Svoj návrh odôvodnil tým, že osoba oprávnená na výživné po štyroch rokoch štúdia na vysokej škole ukončila prípravu na zamestnanie riadnym ukončením bakalárskeho denného štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V súčasnosti je na materskej dovolenke, žije s jej priateľom a otcom jej dieťaťa, pričom pred odchodom na materskú dovolenku aj pracovala, a to v MOM-ke Zvolen. Dcére vznikol nárok na príslušné dávky systému nemocenského poistenia, t.j. materské. V súčasnosti má 23 rokov a je už schopná sa sama živiť, a teda uspokojovať svoje potreby.

2. Okresný súd Zvolen v súlade s ust. § 6 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) postúpil vec Okresnému súdu Žiar nad Hronom ako miestne príslušnému súdu na konanie.

3. Osoba oprávnená na výživné vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 11.10.2022 s návrhom na zrušenie výživného nesúhlasila, považovala ho za nedôvodný a navrhla, aby súd návrh zamietol. Argumentovala tým, že po vykonaní štátnej skúšky s obhajobou bakalárskej práce v študijnom odbore právo dňa 09.05.2022, naďalej pokračuje v štúdiu v magisterskom ročníku, a až po nadobudnutí magisterského titulu v odbore právo, bude schopná v danom odbore aj pôsobiť a nájsť si stále zamestnanie. Priznala, že síce v minulosti pracovala na brigádnickeho pomer, čo v žiadnom prípade nemožno považovať za plnohodnotný príjem potrebný na uspokojovanie životných potrieb, avšak momentálne sa popri škole plnohodnotne venuje výchove dcéry, preto nebude v najbližšej dobe schopná pracovať, a teda sama sa živiť. Zároveň uviedla, že jej vznikol len nárok na rodičovský príspevok vo forme sociálnej dávky a nevznikol jej nárok na materské, keďže nebola v posledných dvoch rokoch pred pôrodom nemocensky poistená. Rodičovský príspevok nemožno považovať za jej príjem, nakoľko je určený na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Tiež poukázala na to, že navrhovateľ v minulosti opakovane prerušil plnenie vyživovacej povinnosti voči nej, čím jej spôsobil finančné problémy, a preto

bola nútená podať trestné oznámenie. Osoba oprávnená na výživné k svojmu vyjadreniu pripojila diplom o vykonaní štátnej skúšky v študijnom odbore právo a získanie akademického titulu bakalár a vysvedčenie o štátnej skúške zo dňa 09.05.2022, potvrdenie Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici zo dňa 05.09.2022 o štúdiu, potvrdenie o podaní trestného oznámenia zo dňa 25.08.2022, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 01.06.2022.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k.:16Pc/24/2018-68 zo dňa 15.11.2018, ako aj s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.:16Pc/24/2018, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov konania a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Zo spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.:16Pc/24/2018 súd zistil, že vyživovacia povinnosť voči osobe oprávnenej na výživné bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k.:16Pc/24/2018-68 zo dňa 15.11.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.01.2019, vo výške 220 € mesačne. Oprávnená na výživné bola v tom čase študentkou prvého roku štúdia študijného programu právo - denná forma, bakalársky, I. stupeň so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky. Žila v tom čase v domácnosti starého otca, o ktorého sa starala. Jej celkové životné náklady predstavovali sumu 460 €. Navrhovateľ, osoba povinná platiť výživné, mal v tom čase čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1 698,67 €. Žil v spoločnej domácnosti s manželkou a jej dvoma maloletými deťmi, pričom príjem jeho manželky predstavoval sumu 469,36 €. Celkové mesačné výdavky vyčíslil na sumu 1 674 € (z toho suma 130 € ako výživné na X. a suma 120 € ako výživné na C. X.).

6. Navrhovateľ, osoba povinná platiť výživné, na pojednávaní tvrdil, že nemal vedomosť o tom, že jeho dcéra, osoba oprávnená na výživné, ešte stále študuje na vysokej škole a len náhodou sa dozvedel, že už má dieťa. Tiež namietal, že žije v spoločnej domácnosti s otcom jej dieťaťa a možno považovať za účelové, že s ním neuzavrela manželstvo. Skutočnosť, že žiada od neho platiť výživné je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že jej partner je výlučným vlastníkom rodinného domu, v ktorom môžu všetci bývať a potom mať príjem z prenájmu bytu, v ktorom teraz bývajú.

7. Osoba oprávnená na výživné na pojednávaní vypovedala, že naďalej študuje na vysokej škole a má individuálny študijný plán. Žije v byte, ktorý je vo vlastníctve jej matky, a od januára 2022 aj spolu s partnerom R. T. a ich maloletou dcérou F. T.. Poberá rodičovský príspevok na maloletú a rodinné prídavky. Má mesačné výdavky na bývanie cca v sume 200 €, na telefón a TV cca 40-50 €, na stravu 300 €, na hygienu 20-30 €, oblečenie 20-30 €, cestovné do školy 40 €. V súvislosti so štúdiom na vysokej škole má zároveň výdavky na študijnú literatúru približne vo výške 500 € za semester. Počas pandémie mala nepredvídaný výdavok na notebook. Má tiež výdavky na maloletú dcéru na umelé mlieko a výživu 150 € mesačne, plienky a hygienu 100 € mesačne, oblečenie a iné potreby v sume od 50 do 100 € mesačne, ako aj ďalšie jednorazové výdavky, ktoré uhrádza z rodičovského príspevku a podieľa sa na nich aj jej partner. Zároveň špecifikovala výdavky jej partnera. Osoba oprávnená na výživné tiež vypovedala, že jej matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť tým, že jej dala k dispozícii trojizbový byt, ktorý zdedila po otcovi. Tiež jej pomáha so starostlivosťou o maloletú dcéru F., keďže ona stále študuje a častokrát jej pomôže aj nákupom oblečenia pre maloletú. S partnerom sa spoločne podieľajú na výdavkoch, avšak on má výdavky aj na rodinný dom, v ktorom býva jeho chorá matka, ktorej tiež prispieva na domácnosť. Vo svojej výpovedi zároveň poukázala na to, že jej otec porušoval svoju vyživovaciu povinnosť, určoval si svoje splátkové kalendáre a inak jej nikdy neprispel nad rámec súdom určeného výživného. Na výživnom jej aktuálne dlhuje sumu 80 €. Tiež zdôraznila, že otec zrušil jej životnú poisťku pol roka pred jej ukončením, pričom ona s týmito peniazmi rákala a chcela ich použiť na štúdium. Ak jej to situácia umožňovala, brigádnicky si popri štúdiu privyrábala.

8. Osoba povinná platiť výživné zároveň špecifikovala svoje výdavky (v podaní na č.l. 53 spisu), jednak pravidelné mesačné v celkovej výške 1 145 € (na plyn 86 €, elektrinu 62 €, potraviny a drogériu 500 €, výživné O. C. 120 €, výživné na X. 220 €, na životnú poisťku 47 €, na automobil 50 €, pričom jeho rodičia platia za vodu mesačne cca 25 €). Tiež uviedol, že v roku 2021 musel kúpiť bojler na teplú vodu v sume 260 €, chladničku v sume 480 € a práčku v sume 420 € a v roku 2022 umývačku riadu v sume 450 €. Zároveň uviedol, že jeho manželka má vlastné dcéry P. vo veku 17 rokov, ktorá je autistka, na ktorú poberá opatrovateľský príspevok vo výške 680 € a G. vo veku 19 rokov, ktorá začala navštevovať vysokú školu v Bratislave. Ich otec a exmanžel jeho manželky na ich výživné neplatí a má dlh na výživnom vo výške 10 000 €. Takže jeho manželka nemá z čoho prispievať na chod domácnosti.

9. Súd lustráciou v registri obyvateľov zistil, že osobe oprávnenej na výživné sa dňa 29.06.2022 narodila dcéra F. T., ktorej otcom je R. T., O.. XX.XX.XXXX, partner osoby oprávnenej na výživné.

10. Súd lustráciou v registri obyvateľov zistil, že osoba povinná platiť výživné je ženatý, jeho partnerkou je Ľ. X.. Okrem X. X. a má ešte maloleté dieťa C. X., O.. XX.XX.XXXX.

11. Čistý priemerný mesačný príjem osoby povinnej platiť výživné za obdobie od 09/2021-08/2022 je 2 055,17 €, čo mal súd preukázané z potvrdenia jeho zamestnávateľa, spoločnosti BDI spol. s r.o. zo dňa 12.09.2022 (na č.l. 46 spisu).

12. Čistý priemerný mesačný príjem partnera osoby oprávnenej na výživné R. T. za obdobie posledných 12 mesiacov je 1 105 €, čo mal súd preukázané z potvrdenia jeho zamestnávateľa, spoločnosti CONTINENTAL AUTOMOBIL SYSTEMS Slovakia s r.o. zo dňa 27.10.2022 (na č.l. 63 spisu).

13. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 02.11.2022, osoba oprávnená na výživné je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 280 € mesačne a prídavku na dieťa vo výške 30 € mesačne.

14. Súd mal z potvrdenia o štúdiu Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici zo dňa 05.09.2022 preukázané, že osoba oprávnená na výživné je od 05.09.2022 do 31.08.2023 v akademickom roku 2022/2023 riadnou študentkou v 1. roku štúdia študijného programu právo - denná forma, magisterský, II. stupeň so štandardnou dĺžkou štúdia 2 roky.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Súd v konaní posudzoval, či sú splnené predpoklady na zrušenie vyživovacej povinnosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení. V zmysle ustálenej judikatúry plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť, čo nastane v závislosti od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne. Len samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo pracovnoprávnu spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodičov. Rovnako nestačí preukázanie skutočností, že dieťa už je schopné nejakej - hocijakej zárobkovej činnosti. Zákon uprednostňuje záujem oprávneného, preto v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už skončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj skutočnosť, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov trvala aj v prípade, keď sa dieťa po skončení strednej odbornej školy rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole, hoci aj iného zamerania. Vyživovacia povinnosť z uhla pohľadu na prípravu dieťaťa na povolanie sa končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese, a tým je prvá ukončená vysoká škola alebo univerzita. Rozhodnutie dieťaťa po ukončení jednej vysokej školy pokračovať v štúdiu na druhej vysokej škole už nezakladá povinnosť ďalšieho vyživovania. Dieťa je schopné samo sa živiť až vtedy, keď je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Tiež platí, že ak dieťa študuje dennou formou a pracuje brigádnicke, tak je

vyživovacia povinnosť daná. Pri akomkoľvek štúdiu treba rozlišovať, či ide o štúdium, ktoré smeruje k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti výkonu budúceho povolania, alebo ktoré je len doplnenie vzdelania (kurzy).

17. V konaní mal súd preukázané, že oprávnená na výživné sa v súčasnosti naďalej pripravuje na svoje povolanie štúdiom na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v akademickom roku 2022/2023 a je riadnou študentkou v 1. roku štúdia študijného programu právo - denná forma, magisterský, II. stupeň so štandardnou dĺžkou štúdia 2 roky. Až ukončením magisterského programu právo ako II. stupňa vzdelania dosiahne prvý najvyšší stupeň vzdelania v odbore právo, a tým aj prvú vysokú školu, čím sa vyživovacia povinnosť povinného rodiča končí. Oprávnená na výživné v štúdiu dennou formou v rámci individuálneho programu pokračuje i napriek tomu, že sa jej dňa 29.06.2022 narodila dcéra. Z tohto hľadiska vyživovacia povinnosť povinného rodiča naďalej trvá. Avšak za situácie, že osoba oprávnená na výživné žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý je otcom jej narodeného dieťaťa, bolo dôvodné zaoberať sa tým, do akej miery táto zákonná vyživovacia povinnosť trvá. Ustálená judikatúra hovorí, že vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, ktoré uzavrelo manželstvo trvá ako podporná vo vzťahu k vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov. Rodičia plnia vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu len vtedy, ak ju manžel nie je schopný plniť vôbec alebo nie v plnej miere (R 4/1972). Hoci oprávnená na výživné nežije v manželstve so svojím partnerom a otcom ich dieťaťa, možno tento vzťah podľa názoru súdu vzhľadom na jeho charakter považovať za vzťah obdobný manželskému vzťahu, keď z dokazovania súdu vyplynulo, že ako partneri žijú v spoločnej domácnosti, spoločne hospodária a podieľajú sa na výdavkoch a tiež zabezpečujú starostlivosť o ich spoločné dieťa. Tento záver súd vyvodil zo súčasného životného trendu partnerov nevstupovať do manželstva.

18. Súd i napriek tejto skutočnosti dospel k záveru, že nie je daný dôvod na úplné zrušenie vyživovacej povinnosti voči plnoletej dcére v zmysle podaného návrhu. Osoba oprávnená na výživné nemá dostatok vlastných zdrojov finančných prostriedkov na uspokojovanie svojich potrieb. Na jej výdavkoch sa podieľa aj jej partner, ktorý má však v prvom rade vyživovaciu povinnosť voči ich maloletému dieťaťu. Súd sa nestotožnil s názorom osoby povinnej platiť výživné, že je v rozpore s dobrými mravmi, ak jeho dcéra od neho žiada, aby si i naďalej plnil vyživovaciu povinnosť voči nej. Keďže oprávnená na výživné pokračuje v štúdiu dennou formou v rámci individuálneho študijného programu i napriek tomu, že sa jej dňa 29.06.2022 narodilo dieťa, súd tu ani nevidí úmysel tejto osoby predlžovať z dôvodu materstva štúdium, a tým aj trvanie vyživovacej povinnosti.

Súd však na základe vykonaného dokazovania má dôvod domnievať sa, že osoba povinná platiť výživné si plní vyživovaciu povinnosť nielen voči svojej terajšej manželke, ale aj voči jej deťom, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti, keďže ako jasne vyplynulo z jeho vyjadrenia (na č.l. 53 spisu), práve on v prevažnej časti zo svojho príjmu uhrádza ich spoločné výdavky (podľa jeho vyjadrenia jeho manželka vzhľadom na jej príjem 680 € nemá z čoho prispievať na chod domácnosti) a bývalý manžel jeho manželky neplatí výživné na jej deti a na výživnom dlhuje sumu 10 000 €. V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť povinného rodiča voči vlastnému dieťaťu má prednosť pred vyživovacou povinnosťou voči deťom manželky povinného rodiča. Tiež plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča.

A nakoniec, súd je toho názoru, že je v schopnostiach osoby povinnej platiť výživné prispievať i naďalej na výživu plnoletej dcére, ktorá sa stále štúdiom na vysokej škole pripravuje na svoje povolanie, zohľadňujúc pritom i tú skutočnosť, že povinný rodič má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému C. X. vo výške 120 € mesačne.

Súd zhodnotiac všetky uvedené skutočnosti považoval návrh na úplné zrušenie vyživovacej povinnosti za nedôvodný, a preto ho zamietol.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Žiar nad Hronom, písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.